

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			

ردیف	سوالات پاسخ نامه دارد	نمره

۱	<u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u> الف) وجود هر شیء، بیان کننده ی ذاتیات آن است. ب) حمل «وجود» بر «سیاه و سفید»، امتناعی است. ج) حمل «ممتنع الوجود» بر «مثلث چهارضلعی»، وجوبی است. د) این که یک استاد ریاضی «هر مسئله ی ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می کند» مربوط به «عقل بالمستفاد» است. هـ) در اندیشه ی «ملاصدرا»، ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می شود. و) از نظر فلاسفه ی مسلمان فقط استدلال عقلی نیست که ما را به حقیقت می رساند.	۱/۵
۲	<u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u> الف) وقتی کسی می پرسد آن چیست؟ یعنی به ..... آن شیء پی برده است اما از ..... آن بی خبر است. ب) حالت ..... مانند ترازویی است که دو کفه ی آن در حالت تعادل قرار دارند. ج) فلاسفه ی مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در ..... را همانند نقش آب در ..... می دانند. د) تحولات و تطورات دوره ی جدید اروپا در مورد عقل، به طور عمده مربوط به ..... است. هـ) از نظر فیلسوفان مسلمان، عقول، فیض خداوند را به ..... می رسانند. و) حاصل مذاکرات «پروفیسور گربن» با «علامه طباطبایی»، تالیف دو جلد کتاب تحت عنوان ..... و ..... می باشد.	۲/۲۵
۳	<u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u> الف) محمول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟ ۱- مثلث شکل است. ۲- مثلث شکل سه ضلعی است. ب) رابطه میان محمول با موضوع، در قضیه «اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟ ۱- امکانی ۲- وجوبی ج) کدام فیلسوف روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست؟ ۱- فرانسیس بیکن ۲- آگوست کنت د) از نظر فیلسوفان مسلمان، عقل در کدام مرحله آمادگی دریافت علم را پیدا می کند؟ ۱- عقل بالملکه ۲- عقل بالقوه هـ) در کدام مکتب فلسفی «مفهوم وجود و مفهوم نور» یک معنا و هویت می یابند؟ ۱- حکمت اشراق ۲- حکمت متعالیه	۱/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			

ردیف	سوالات پاسخ نامه دارد	نمره

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۴	کدام گروه از فیلسوفان «اصل سنخیت» را یک اصل عقلی می دانند؟	۰/۵
۵	اصطلاح «محرک غیر متحرک» توصیف کدام فیلسوف در مورد خداست؟	۰/۵
۶	از نظر ابن سینا سبب بقای ممکنات و مخلوقات چیست؟	۰/۵
۷	این که «انسان باید قانون را رعایت کند»، به کدام فعالیت عقل مربوط می شود؟	۰/۵
۸	از نظر فیلسوفان الهی روح انسان چگونه می تواند از ماده و جسم مجرد شود و بسیاری از حقایق را شهود نماید؟	۰/۵
۹	دلیل مخالفت برخی جریان های فکری در عالم اسلام با فلسفه و منطق چه بود؟	۰/۵
۱۰	اولین فیلسوف مشهور مسلمان چه کسی بود؟	۰/۵
۱۱	«فارابی و ابن سینا» به ترتیب مربوط به کدام دوره از تاریخ فلسفه ی اسلامی هستند؟	۰/۵
۱۲	در مورد علامه طباطبایی به دو سوال زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) نگاه تطبیقی به فلسفه ویزگی کدام یک از آثار علامه است؟ ب) علامه روش تفسیر آیه به آیه ی قرآن را از چه کسی آموخته بود؟	۱

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۳	تفاوت دیدگاه «هیوم» با تجربه گرایان در مورد منشاء درک رابطه ی علیت را بنویسید.	۱
۱۴	چرا برخی مردم گاهی فکر می کنند که در بعضی موارد در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟	۱
۱۵	انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید.	۱
۱۶	جایگاه «عقل» در دوره ی اول حاکمیت کلیسا را با دوره ی دوم حاکمیت کلیسا در اروپا مقایسه کنید.	۱/۵
۱۷	فیلسوفان مسلمان راه هایی از احساس تعارض میان «یافته های عقلی» و «داده های وحیانی» را چه می دانند؟	۱/۵
۱۸	اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه ی سیاسی چیست؟	۱
۱۹	از نظر ابن سینا تأمل در رابطه ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا چه تاثیری بر فرد دانشمند و محقق دارد؟	۱
۲۰	جغرافیای عرفانی در فلسفه ی اشراق «سهروردی» چگونه است؟ توضیح دهید.	۱
۲۱	نظر «میرداماد» در مورد بحث اصالت یا اعتباری بودن وجود و ماهیت را بیان کنید.	۱
۲۰	موفق باشید .	جمع نمره

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱				تعداد صفحه: ۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش				دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱			
ردیف	راهنمای تصحیح						
۱	الف) غلط (ص ۵)	ب) غلط (ص ۱۱)	ج) صحیح (ص ۱۰)	د) صحیح (ص ۵۷)	هـ) غلط (ص ۹۵)	و) صحیح (ص ۹۴)	(هر مورد ۰/۲۵)
۲	الف) هستی (یا وجود) - چیستی (یا ماهیت) (ص ۳)	ب) ممکن الوجود (ص ۱۱)	ج) حیات معنوی - حیات جسمانی (ص ۴۷)	د) حدود توانایی عقل (ص ۵۶)	هـ) عوالم دیگر (ص ۶۳)	و) شیعه - رسالت تشیع (ص ۱۰۶)	(هر مورد ۰/۲۵)
۳	الف) ۱) مثلث شکل است (ص ۵)	ب) ۲) (جوبی) (ص ۱۱)	ج) ۱) فرانسیس بیکن (ص ۵۷)	د) ۱) (عقل بالملکه) (ص ۶۴)	هـ) ۲) (حکمت متعالیه) (ص ۹۶)		(هر مورد ۰/۲۵)
۴	همه ی فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا (ص ۱۸)						
۵	ارسطو (ص ۳۴)						
۶	عشق (ص ۴۸)						
۷	عقل عملی (ص ۵۵)						
۸	تهذیب نفس (ص ۵۴)						
۹	فلسفه و منطق را دستاوردی یونانی و غیر اسلامی می‌دانستند. (ص ۶۲)						
۱۰	کندی (ص ۷۰)						
۱۱	دوره‌ی متقدم - دوره‌ی میانی (ص ۸۷)						
۱۲	الف) اصول فلسفه و روش رئالیسم (ص ۱۰۴)	ب) مرحوم قاضی (ص ۱۰۳)					(هر مورد ۰/۵)
۱۳	هیوم بر خلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه‌ی علیت از طریق حس و تجربه ممکن است (۰/۵) می‌گوید که رابطه‌ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست (۰/۲۵) و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده‌ی حسی و تجربه بدست آورد. (ص ۱۶)						
۱۴	زیرا برخی از مردم از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند (۰/۵) به عبارت دیگر علت ناقصه را علت تامه می‌پندارند. (ص ۲۴-۲۵)						
۱۵	هیوم می‌گوید مهمترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی وابدی و نامتناهی را ندارد. (۰/۵) این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم وخالقی این جهان را اداره می‌کند. (۰/۲۵) اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی وابدی دارد. (ص ۳۵)						

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۱۶	۱/۵	در دوره اول حاکمیت کلیسا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند (۰/۵) و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می پنداشتند. (۰/۲۵) اما در دوره دوم کلیسا حکمای مسیحی تحت تاثیر فلاسفه ی مسلمان (۰/۲۵) به عقل و تبیین عقلانی مسایل دینی روی آوردند. (۰/۵) (ص ۵۶)	
۱۷	۱/۵	در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم (۰/۵) و از دانش دیگران بهره ببریم (۰/۵) تا بتوانیم خطای خود را اصلاح نموده و از گمان این تعارض رهایی یابیم. (۰/۵) (ص ۶۶)	
۱۸	۱	اولین مبنای فرابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه ی سیاسی این است که «انسان موجودی مدنی بالطبع» است (۰/۵) و به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می خواهد با هم نوعان خویش زندگی کند. (۰/۵) (ص ۷۶)	
۱۹	۱	از نظر ابن سینا تامل در رابطه ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند (۰/۵) و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق می رساند. (۰/۵) (ص ۸۱)	
۲۰	۱	در جغرافیای عرفانی سهروردی مشرق جهان، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است (۰/۲۵) که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست. (۰/۲۵) مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره ای از نور ندارد. (۰/۲۵) در میان مشرق محض و مغرب کامل وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است. (۰/۲۵) (ص ۸۴)	
۲۱	۱	میرداماد معتقد است آن امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است نه وجود، (۰/۲۵) یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود. (۰/۲۵) پس اصالت با ماهیت است (۰/۲۵) و وجود، صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. (۰/۲۵) (ص ۹۳)	
	۲۰	جمع نمره	